

Kapitálový trh představuje platformu, na které dochází ke střetu nabídky a poptávky po investičních nástrojích. Mezi stranu nabídky, zpravidla emitenty, a stranu poptávky, tzv. investory, často vstupuje ještě třetí kategorie subjektů kapitálového trhu – finanční zprostředkovatelé¹. Hlavním smyslem jejich činnosti je zprostředkovat toky finančních prostředků a investičních nástrojů mezi oběma stranami.

V rámci takového zprostředkování hrají klíčovou roli právě poskytovatelé investičních služeb. V zájmu zajištění kvality výkonu této činnosti a rovněž za účelem dosažení maximální transparentnosti a funkčnosti kapitálového trhu, otevírá právní úprava možnost podnikat v oboru investičních služeb pouze určitým osobám. Poměrně přísné požadavky, kladené na tyto osoby, jejichž naplnění podléhá kontrole orgánu dohledu nad kapitálovým trhem, tj. České národní banky, by měly být dostatečnou zárukou poskytování investičních služeb osobami s odpovídající odborností a finančním a technickým zázemím.

Dle stávající právní úpravy se do skupiny poskytovatelů investičních služeb řadí obchodníci s cennými papíry, obchodníci s cennými papíry poskytující investiční služby v jiném členském státě EU, zahraniční osoba poskytující investiční služby na území České republiky, investiční zprostředkovatel a vázaný zástupce.

Významný zásah do právní úpravy v oblasti podnikání na kapitálovém trhu přinesla směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů („MiFID“). Jejím hlavním cílem je prostřednictvím harmonizace zásadních institutů kapitálových trhů v členských státech EU docílit vyšší ochrany investorů, průhlednosti a bezpečnosti obchodování na kapitálových trzích a usnadnit přeshraniční poskytování služeb na území celé EU.

Změny, které směrnice MiFID přináší do české úpravy kapitálového trhu, jsou nejen zásadní, co do jejich obsahu, ale také značně rozsáhlé. Rovněž tuzemská právní úprava, obsažená v zákoně č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, a v prováděcích právních předpisech k němu, přesahuje svým rozsahem možnosti této diplomové práce. Proto je následující výklad zaměřen především na vznik oprávnění jednotlivých poskytovatelů investičních služeb k jejich činnosti, u obchodníků s cennými papíry pak na pravidla obezřetného poskytování investičních služeb a pravidla jednání se zákazníky.